

DWORY, ZAMKI I PAŁACE.

12. PAŁAC W ZAZULINCACH.

W powiecie starokonstantynowskim na Wołyniu duża bardzo wieś Zazulińce Wielkie, należąca niegdyś do olbrzymiej ordynacji ostrogskiej, na mocy transakcyi kolbuszowskiej roku 1753 stała się własnością Sapiehów, razem z Bazalią, Krasilowem i innemi posiadłościami; otrzymał je Ignacy, wojewoda mścisławski, i w tym rodzie Zazulińce zostawały od r. 1763—1891.

Mieli tu Sapiehowie okazałą, obszerną rezydencję; pałac otoczony pięknym dużym parkiem, dotąd istnieje, przy nim kaplica.

Na początku XIX wieku zaczęło się chwiać materialne stanowisko Sapiehów tutejszych. Franciszek-Ksawery Sapieha, wojewoda smoleński, we wrześniu r. 1800 rozdawszy synom, co jeszcze do rozdania zostało, sobie przeznaczył Zazulińce z dwiema wioskami i w tychże Zazulińcach d. 30 stycznia 1808 r. świat ten pożegnał. Syn jego, Janusz,

(1775—1825 r.) też umarł w Zazulińcach, a po nim 1848 r., żona jego Honorata Młodecka z Werby; jeszcze przed nią (1843 r.) zakończył życie, burzliwe i hulaszczę, syn ich jedyny, Marcin, bezdzietny z Brzostowską z Białozórki ożeniony, bardzo kochany przez szlachtę okoliczną.

Zazulińcami podzieliły się dwie jego siostry: Domicela Saryuszowa Zaleska z Krzywastyniec na Podolu i Anna, zmarła w stanie panieńskim w Za-

ZAZULINCE OD STRONY OGRODU.

zulińcach 19 stycznia 1891 r., wielkiej zacności i świętobliwości niewiasta. Teraz Zazulińce są w posiadaniu Saryuszów Zaleskich.

Marek Gozdawa.

